

Üks küsimus

Vaivara teedespetsialist Maksim Iljin, kas valla tänavavalgustus on talviseks pimedaks ajaks valmis?

Kui rääkida Vaivara valla avalikult kasutatavatel teedel asuvatest olemasolevatest välisvalgustussüsteemidest, siis vastavalt septembris teostatud ülevaatusel võib öelda, et tänavavalgustus on talviseks pimedaks ajaks valmis. Kuna valla elanike poolt tuleb regulaarselt märkusi või soovitusi olemasoleva välisvalgustuse suhtes, siis leian, et oleks mõistlik jutustada lugejatele vallavalitsuse tulevikuplaanidest.

14. oktoobri Vaivara Vallavalitsuse istungile on vallavanema Heiki Lutsu

poolt esitatud Vaivara valla arengukavaga seotud investeerimiskava 2015+. Muuhulgas on selles programmis kajastatud ka uute kergliiklusteede ja välisvalgustussüsteemide ehitamisplaan. Kui rääkida teedest, siis põhisuund on alevike kergliiklusteede planeeringute edasine arendamine, mille järgmine etapp on asulasiseste kergliiklusteede võrgustiku väljaehitamine Sinimäel, Vaivaras ja Olginas. Vallavanema poolt on tehtud ettepanek ehitada kõnnitee ka Laagna külas bussipeatusest Laagna hotellini. Koos kergliiklusteede võrgustikuga uuendatakse või ehitatakse ka uued välisvalgustussüsteemid.

Lisaks sellele on investeerimiskavas esitatud ka omavalitsuste vahel planeeritavad kergliiklusteed, näiteks Narva-Narva-Jõesuu kergliiklustee, Sillamäe – Narva-Jõesuu kergliiklustee haruga Sinimäele, Vaivara – Sillamäe kergliiklustee. Pööran aga lugejate tähelepanu sellele, et projektide realiseerimiseks vajalikud summad peavad huvitatud omavalitsused taotlema koostöös kõigepealt erinevatest fondidest.

Kui rääkida olemasolevatest välisvalgustussüsteemidest, siis praegu koostab maaosakond koostöös majandusosakonnaga järgmise aasta planeeritavate tööde eelarvet koos teede nimekirjaga, kus praegu on üle kümne objekti. Välisvalgustussüsteemide remonttööde eelarve koostamisega tegeleme koos Vaivara abivallavanema Mati Männisaluga ja selles nimekirjas on ka üle kümne objekti.

Sellise ettepanekuga lähevad novembrikuus maa-ja majandusosakondade esindajad vallavalitsuse ja komisjonide istungitele. Kui palju raha meile järgmiseks aastaks eraldatakse, sõltub juba komisjonide liikmetest ning volikogu otsusest.

President Ilvese visiit Ida-Virumaale

President Toomas Hendrik Ilves kohtus kahepäevase Ida-Virumaa visiidi käigus 20. oktoobril Jõhvis maakonna ja sealse valla esindajatega, Jõhvi kui maakonnakeskuse arvamusiõritega ning Ida-Viru ettevõtjate ja riigiametnikega. President külastas ka AS Maag Piimatööstus Jõhvi tootmishoonet.

21. oktoobril kohtus president Narva linna juhtidega ning tutvus politsei ja piirivalve tegevusega Euroopa Liidu piiril. Visiidi lõpus andis president Hermanni linnuses enam kui poole sajale noorele Eesti kodanikule kätte kodakondsustunnistused.

„Kallid Eesti kodanikud, head sõbrad, armsad lapsed. Meie kõigi ühine pere – Eesti kodanike pere – on tänu teile taas suuremaks kasvanud ja Eesti on suuremaks saanud. Riigipeana ma tänan teid ja ütlen tere tulemast,“ pöördus president kokkutulnute poole.

„Kodakondsus pole sund, see on vaba tahte avaldus. Äratundmine, et nii on parem, et nii on õige. See on arusaam, mida olen ühes tänavuses intervjuus kirjeldanud iga

Fotomeenus kohtumiselt. Foto: ERAKOGU

Eesti elaniku vaba volina jääda venelaseks või ukrainlaseks, ent teha seda ennast Eestile ja eestlastele vastandamata. Eesti kodanikuna.

Leian, et Eesti kodakondsus võiks olla iga siin elava inimese soov, kui ta peab Eestit koduks ja oskab hoida väärtusi, millele Eestit toetub. Kodakondsus omakorda loob talle uued võimalused tööalaseks ja miks mitte ka poliitiliseks eneseteostuseks. Iga inimene Eestis peab meile tähtis olema.

Oleks hoolimatus iseenda vastu jagada siin rahvast omadeks ja võõrasteks, olgu aluseks rahvus või maailmavaade. See on üks põhjusi, et juba aastaid tagasi tegin ettepaneku lõpetada sõna „muulane“ kasutamine ning rääkida eestivenelastest, eestiukrainlastest ja teistest samamoodi, nagu meie keelepruugis on rootsieestlased, soomerootslased, baltisakslased. Minu enda sõnavaras ei ole „muulasele“ kohta.“ (VK)

Valiti valla kauneid kodusid

Ka sel aastal valiti Vaivara vallas tunnustamist väärivaid kauneid kodusid. Kuigi maikuu vallalehe numbris olnud üleskutse, milles palusime saata vihjeid märkimist väärivate kodude kohta jäi hüüdjaks hääleks kõrbes, sai kultuuri- ja spordikomisjoni liikmete ringsõit ühel päikesepaistelisel septembrikuu päeval siiski teoks ja aastatepikkune traditsioon jätkatud.

Aktiivse uurimistöe tulemusena saadud informatsiooni kontrollides veendusime, et tõeliselt hoolitsetud ja säravad kodud pole vallast kuhugi kadunud, vastupidi, möödunud aastaga võrreldes oli mitmel pool näha jõudsat arengut.

Valla infojuhi Alar Tasa poolt neist kodudest erinevate nurkade alt jäädvustatud fotode põhjal saime peale ringsõitu teha juba lõpliku valiku, mille tulemusena tunnistati aasta 2014 kauniteks kodudeks Vaivara vallas Larissa ja Sergei Ussovi kodu Olginas, Natalja ja Nikolai Denissenkovi

Larissa ja Sergei Ussovi kodu Olginas. Foto: ALAR TASA

Ja Jekaterina Vaisbergi ja Kaarel Tamme kodu Puhkavas.

Ja Jekaterina Vaisbergi ja Kaarel Tamme kodu Puhkavas.

Eestimaa kliima ei ole aiapidajate vastu just eriti leebe ja ka hoonete korrashoid vajab järjepidevaid pingutusi. Vaatamata sellele, et aias loodud ilu saab pahatihti nautida vaid mõned kuud, on meie vallas palju inimesi, kes oma kodule pühendatud aega ja jõudu ei pea mahavisatuks. Tänu neile ei pea me valla külaliste ees oma silmi peitma ja just neile oleme me tänu võlgu selle eest, et meie koduvald on nii ilus ja hubaselt kodune.

IRINA KLISHINA
Kultuuri-ja spordikomisjoni esimees

ÖNNITLEMINE EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI

89 Lempi Valtin	01.10.1925	Laagna küla
82 Elvi Everd	12.10.1932	Sinimäe alevik
82 Silva Koor	21.10.1932	Sinimäe alevik
81 Liidia Litvinova	09.10.1933	Olgina alevik
80 Helgi Hallik	16.10.1934	Tõrvajõe küla
80 Liudmila Golubtsova	25.10.1934	Olgina alevik
75 Lilia Makarova	07.10.1939	Olgina alevik
75 Heinar Jaakson	25.10.1939	Meriküla küla

Ilusal sügispäeval Vanatare Maalaadal

Igal enesest veidigi lugupidaval organisatsioonil on omad kindlad, väljakunenud traditsioonid, mis võivad küll moderniseeruda ja areneda, aga oma põhiolemuselt on ikka samad. Selline olukord tekitab turvatunnet ja kindlust meie ebastabiilses maailmas. Omad väljakunenud traditsioonid on ka Maarahvaselts Vanatarel ning üheks heaks ürituseks, mis kordub aastast aastasse, on maalaat.

Vastavalt juba juurdunud tavale toimub Vanatare juures laet kaks korda aastas – kevadel ja sügisel. Sügislaada ajaks on kujunenud oktoobri esimene laupäev. Põhilised koristustööd on tehtud, on millega kaubelda. Lisaks sellele on laet väikeseks võimaluseks aeg maha võtta selles pidevas rabelemises, mida maainimesed eluks nimetavad. Tulla kokku, rääkida juttu, osta midagi, müüa midagi ja lihtsalt nautida laadamelu, nagu see ikka Eestimaal tavaks on olnud. Omad korrektiivid teeb muidugi ka ilm, aga üldiselt tundub, et Vanatare rahvas on Vanajumalaga sõbrasuhteis – lausvihma pole kunagi sadanud. Jahedat ilma ja tuult pole maainimene aga kunagi kartnud - Eestimaa

Kauplemine on täies hoos.

premeeriti. Kella kaheksast läks lahti tõsiseks sevimiseks, iga kaupmees sättis oma toodangu ilusti nähtavale, ostjale vaadata ja katsuda. Viimast siiski ainult sellel juhul, kui kaup katsumiskindel oli. Müüjaid kogunes üksjagu, osa juba vanad tuttavad, aastatega sõbraks saanud, osa uusi uudistajaid, kes laadast kuulnud ja otsustasid õnne katsuda. Mõni soovitud-oodatud müügiartikkel jäi

mida tavaliselt pole just palju, läheb järgmise laada korraldamiseks. Vajab ju laadaplats hooldust, kuulutusd-teated avaldamist ja väljapanemist, liiklus reguleerimist. Muidugi ei jätku loteriitulust selleks kõigeiks, õla peab alla panema Vaivara vallavalitsus ja seda üsnagi suures ulatuses. Sügav kummardus neile mõistva suhtumise ja toetuse eest. Ilma kohaliku omavalitsuseta poleks Vanatare

Maalaatu kohe kindlasti enam. Sellel aastal oli toetajaks ka KÜSK, kelle projektirahadest sai Vanatare endale veidi tehnikat, et ei peaks alati nuputama, kust sa kõike saad.

Lõuna paiku, kui müüjatelt oksjonikaup koos, läks lahti enampakkumiseks. Heiki Rootsi näol on kindlasti kaduma läinud üks hiilgav oksjonipidaja, sest vahel õnnestus tal isegi siis konkurents tekitada, kui laadaplatsil pealtnäha ühtegi ostjat hetkel näha polnud. Seljuhul löid pundi müüjad ja kauplemine

käis ikka. Oksjon on laada keskne element, alati on ta Vanatares olnud ja aastatega huvitavamaks muutunud. Põhilist rolli ei mängi siin mitte niivõrd tulu kui elevus ja kauplemine ise. Nii mõnigi kord on juhtunud, et ostuhoos kaubeldakse-võideldakse endale välja midagi sellist, mida tegelikult osta ei kavatsetudki.

Nagu igal sünnimomendil, nii on ka Vanatare laadal oma väljakunenud rutiin. Suurem rahvamass, kui ta üldse tuleb, saabub kella 11.00 paiku ja kella 13.-ks on lugu lõpu poole jõudmas. Nii on ta aastast aastasse olnud ja ega sellelgi korral midagi ebahariliku ei juhtunud. Kella kaheks oli lugu läbi, müüjad pakkisid asju ja viimased ostjad vaatasid ringi, mida veel ruttu võiks hankida. Kellel läks müüjatest hästi, kellel väga hästi, nagu ühel vanakraamimüüjal, kellel keskpäraselt, aga kurvast ja pettunult ei lahkunud keegi. Kes tahtis õunu, sai neid hulgamis, kes piima või koort, sai sedagi ja kaupmehed näisid ka rahule jäävat. Ilus ilm ja positiivne suhtumine võitsid seegi kord, nagu oligi oodata. Palju tänu tulijatele ja toetajatele, ilma teieta poleks asjal ju mõtet ja võimalustki. Olete oodatud kevadel!

UTA KROON-ASSAFREI

 <http://album.vaivaravald.ee> >
Üritused

Noorim kaupmees Ott-Marti koos vanaema Liidiaga.

Foto: 3x ALAR TASA

suvi on harva parem, kui paar kehva suusailma. Mõõdunud suvi oli väikestviisi erand, aga reeglilt selline olukord ei riku.

XIX Vanatare maalaada hommik oli ilus. Päike tõusis, taevast sinas ja tuult peaaegu polnudki. Nähtavasti olid Heiki Roots ja teised laadalisel sellel suvel palju ja korralikult tööd teinud, et ilusa ilmaga

kahjuks siiski puudu, aga mitte midagi pole teha – Ida-Virumaa on kauge kants ja Vaivara vald peaaegu piirikindlus. Väiketootjaid siin napib, maa kivine ja traditsioonid kurval kombel põhjalikult kadunud. Seda suurem au ja kiitus nendele, kes siin kivihunnikus midagi kasvatavad ja sellega maaelu edendavad. Kui kohalik kartul, piim, või, liha ning puu-ja juurviljad olemas on, ei siis inimene nälga jää.

Ametlikuks laada algusajaks on välja kujunenud kell 10.00. Siis lülitatakse sisse muusika, kuulutatakse

ametlikult avatuks loterii. Muidugi ei keela keegi loteriipiletit varem ostmast, seda enam, et tegemist on heategevusliku ettevõtmisega, kus iga loos võidab. Kõik auhinnad on Maarahvaselts Vanatare liikmete toodud, enamuses põllumajandussaadused või tootmisega seotud vahendid, vahel sekka veidi maiustusi ja muud vallutat. Kogu tulu,

neist on valminud eesti teadlaste nõul ja jõul.

Külaline selgitas, et teadlaste töö võib lühidalt kokku võtta sellise lausega: nad püüavad vastata küsimustele, millele pole lihtne vastata.

Professor Fridolin rääkis koolinoortele, et

Professor Ivo Fridolin Sinimäe kooli õpilaste tervislikku seisundit kontrollimas. Foto: ALAR TASA

maailm on täis vastuseta küsimusi ja et just koolinoored võivad hea tahtmise korral leida neile vastused.

Sinimäe põhikooli õpilastel oli külas professor Ivo Fridolin

Sel teadlaste öö festivalil rändasid Eesti ja Iirimaa teadlased kõikjal Eestis, tutvustades kooliõpilastele oma tegevusvaldkondi, avastusi, plaane ja ideid. Ligi 20 kooli, üle 40 teadlast, rohkelt tarku vastuseid ja veelgi rohkem tarku küsimusi! Sinimäe põhikooli õpilastel oli reedel, 26. septembril külas professor Ivo Fridolin elektroonikasüsteemide ja biomeditsiinitehnika tippkeskusest. Kuna koolimaja saab praegu enne avamist veel viimast lihvi, toimus kohtumine Vaivara vallamajas.

„Kas on olemas surematus?“ viskas professor algatuseks õhku intrigeeriva küsimuse. „Jah,“ sai ta kiire vastuse. „Netist lugesin,“ paljastas vastanud koolipoiss oma info allikalla.

Koos arutati, mida kujutab endast AEG, ja jõuti järeldusele, et aeg on suhteline ja muutuv. Tuletati meelde kuulsate teadlaste nimesid, tutvuti piltide vahendusel tarkade aparatuuridega ja saadi teada, et nii mõnigi

Erilist elevust tekitas noore publiku hulgas võimalus mõõta vererõhku ja hapnikusisaldust organismis aparatuuridega, mida tavalises arstikabinetis ei näe. Kiiresti moodustus järjekord ja üsna huvitatud jälgida, kuidas kõrgete tiitlitega pärjatud

teadlane Sinimäe kooli õpilaste tervislikku seisundit kontrollis. Sellisest võimalusest ei suutnud ära öelda ka õpetajad.

See, et aeg on suhteline ja et huvitava tegevuse juures lendab see kiiresti, sai selgeks siis, kui kohtumiseks kokkulepitud tund läbi oli ja külalisega hüvasti tuli jätta.

Uuris oma varustust kokku pakkivalt professorilt, miks tuntud ja ajaliselt väga hõivatud teadlane mööda koole ringi vurab. „Mulle meeldib noortega kohtuda. Pealegi ei ole välistatud, et mõnest tänasest kuulajast kunagi tänu sellistele kohtumistele tõepoolest tuntud teadlane saab,“ kõlas professor Ivo Fridolini vastus.

ALAR TASA

 <http://album.vaivaravald.ee> >
Sinimäe Põhikool

On oktoober...

Viimaks ometi on sügis päralt jõudnud. Mitte et me selle üle eriti õnnelikud oleksime, aga kui kohe oleks talv võimu enda kätte haaranud, oleks ju midagi väga valesiti läinud. Vahepeal olid hommikud ikka päris pimedad, aga pärast kella tagasi keeramist pole väga vigagi.

Saame nüüd ju tunnikese kauem magada ja see on üks tülitemata hea tunne...

On oktoober... Päeval muutuvad üha lühemaks ja see toob kaasa hubased õhtutunnid lambivalgel. Silme ees kirkastub pildike lapsepõlvest, kui kogu pere laua ümber mõnda lauamängu mängis või siis lapsed vanaema-vanaisa jutu jutustamist nautisid. On igati tervitatav, et jutukoolitus „Lugu loob, jutt juhib“ Piret Pääri näol ka meie valla rahvale seda toredat jutustamise tava taas meelde tuletata.

On oktoober... Koolijätsid olid puhkepausil ja asuvad nüüd taas tarkust taga nõudma. Olgugi, et mitte veel oma uues koolihoones. Tuletame aga meelde vanarahva tarkust, mis ütleb, et kaua tehtud, kaunike ja kes kannatab, see kaua elab ning nii suudamegi praegused ebamugavused vapralt üle elada.

On oktoober... Üle elame ka vihmasajud, sügistormid ja sügismasenduse. Viimane on küll nähtus, millest kõik räägivad, aga näinud (õigemini tundnud) on õnneks vähesed. Kuigi jah, tänapäeval tundub, et kui sul sügismasendust ei ole, stressi ja depressiooni samuti mitte, siis sa polekski nagu luust ja lihast inimene...

On oktoober... Veel mõni päev ja novembrikuu ongi käes. Kui oktoober oli igavavõitu, siis november toob endaga kaasa terve rea tähistamist vajavaid päevi: 2. novembril hingepäeva, 9. novembril isadepäeva, 10. novembril Mardipäeva, 25. novembril Kadripäeva, 30. novembril Andresepäeva. Igal neist on oma tavad ja kombad ning kui neist kinni pidada, siis jagub tegevust kogu perele. Mõnusat koosolemist ja kena sügise jätku!

ANNE JUNDAS

Tarkusekuu september

Sel kuul on koolijätsid oma teadmisi täiendanud nii klassiruumis koos õpetajaga kui ka väljaspool koolimaja.

Septembris külastasid teadlaste nädala raames vanemad klassid Energia Avastuskeskust, kus õpilased said proovida erinevaid elektrit tekitavaid masinaid, tunda ja kuulda, kuidas levivad helid, planetaariumis reisida kaugele planeetidele ning tutvuda kosmoseavastustega. Saime ka juuksed püsti väljusillal jalutada ning muidugi nägime Eestis ainulaadset välgudemonstratsiooni ning palju muud põnevat.

Lisaks keskuse külastusele tuli meile külla teadlane, kelleks oli professor Ivo Fridolin elektroonikasüsteemide ja biomeditsiinitehnika tippkeskusest. Tal olid kaasas põnevad meditsiiniaparatuurid, mida õpilased said loengu lõpus proovida. Lisaks näitas ta meile fotosarja, kus olid toodud võrdluseks algsed ja tänapäevased aparatuurid. Ta tutvustas aparatuuri tehnoloogiat ja rääkis, kus seda kasutatakse.

Kuu algul korraldas Rahvakultuuri Keskus jutukooli projekti raames „Lugu loob, jutt juhib“, kus tutvusime lugude vestmise traditsiooniga ja eesti rahvajutupärimusega.

Septembrikuu traditsiooniks on saanud, et 9. klassi õpilased külastavad „Minu Riik“ projekti raames Riigikogu, Vabariigi Valitsust ja/või Presidendi Kantseleid, avardavad oma silmaringi Ajaloomuuseumis, tutvuvad laevandusega Tallinki laeval, käivad vaatamas, mis toimub panganduses. Lisaks külastati sel aastal Rakveres avatud Politseimuuseumit. Sel tarkusekuul jagus meil veel teisigi erinevaid tegemisi. Koolipere soovib kõigile ilusat värvilist sügise jätku.

MONICA MERENTS

Saagem tuttavaks Veronika Stepanova

Vaivara vallasekretär Veronika Stepanova asus Vaivara Vallavalitsusse tööle käesoleva aasta 8. septembrist.

Kuidas olete uues töökohas kohanenud?

Mind võeti kollektiivis väga kenasti vastu. Olen töötanud siin veidi rohkem kui kuu aega ja olen väga rahul. Olen sellisel ametikohal, kus on alati palju tööd ja see meeldib mulle. Viimased 11 aastat töötasin Narva-Jõesuu linnavalitsuses ja alates 2006. aastast Narva-Jõesuu

linnasekretärina. Ütlen, et töö on tuttav, ei ole võõras, aga siin on kindlasti oma erinevused ja siin on rahulikum kui linnas. Kavatsen rakendada Vaivara vallas oma oskusi ja teadmisi ning neid edasi arendada.

Rääkige palun veidi lähemalt endast, oma perekonnast.

Olen pärit Tallinnast. Mul ei olnud mõtteski asuda kunagi elama kusagil teises kohas, aga juhtus nii, et kohtusin oma tulevase abikaasaga ja peale abiellumist tulin elama Ida-Virumaale. See oli 2001. aastal. Minu abikaasa Sergei on ajakirjanik ja fotograaf. Tütar Diana on 11-aastane ja õpib 6. klassis ning tegeleb kergejõustikuga. Poeg Maxim on 6-aastane (varsti saab 7) ja õpib 1. klassis ning juba kaks aastat mängib jalgpalliklubis Narva Trans. Lisaks õpivad mõlemad Narva-Jõesuu muusikakoolis klaveri erialal. Nende edu üle olen ma väga uhke.

Olin lõpetanud RSRK LEX õigusteaduskonna ning lõpetasin Moskva Riikliku Sotsiaali Ülikooli õigusteaduskonna magistratuuri. Oma erialast tööd alustasin juristina Tallinnas suurel elamukoondises, pärast töötasin Inimõiguste Teabekeskuses ja Narva-Jõesuu linnavalitsuses. Kogu aeg tegelen oma teadmiste ja oskuste arendamisega.

Kas pere kõrvalt on Teil aega tegeleda ka hobidega?

Nagu ikka, on aega vähe. Aga juba viis aastat tantsin Narva-Jõesuu tantsukollektiivis „Kullerkupp“. Tantsime nii eesti kui ka vene rahvatantse. Meeldib käsitöö, heegeldamine ja õmblemine, aga selleks jääb kahjuks nii vähe aega.

Milliseid iseloomujooni hindate oma sõprades? On Teil palju sõpru?

Ei ütle, et mul on palju sõpru, mul on palju häid tuttavaid. Sõber on inimene, kellega sa saad jagada kõike: tundeid, mõtteid, kaasa elada rõõmudele ja muredele. Minu sõbrad on minu perekond. Inimestes hindan ma kõigepealt ausust, korralikkust ja avameelsust.

Mida ootate oma uutelt töökaaslastelt?

Huvitavat ja tulemuslikku koostööd!
Aitäh intervjuu eest ja soovime, et Teie ootused täituksid!

ANNE JUNDAS

Lõikuspidu Olgina Rahvamajas

18. oktoobril peeti Vaivara vallas Olgina alevikus traditsiooniline lõikuspidu. Kohale tuli umbes 50 huvilist, kes nautisid Vaivara Huvikeskuse poolt korraldatud programmi.

Esimesena astus lavale Pipi Pikksukk oma lõbusa kavaga. Kõik soovijad said osaleda erinevatel konkurssidel. Vaivara vallavanem Heiki Luts andis parimatele „Kaunis kodu“ konkursi võitjatele kätte auhinnad. Peoliste tuju tõstis ansambel PEACEMAKER ja Taavi Peterson. Kahjuks pidid lõbusad osalejad kell 24.00 koju minema. Buss ootas juba väljas. Tahaks kõiki peokorraldajaid tänada väga lõbusa ja kasuliku ajaviite eest! Kohtume järgmisel aastal ja veedame aega koos parimate inimestega!

ROMAN TREIAL

Kütteseadmete hooldus tagab muretu küttehooaja

Kodude tuleohutus on aastatega paranenud ja inimeste teadlikkus tõusnud, vaatamata sellele on elanikke, kes peavad tuleohutusnõuete kontrollimist kiusamiseks ja ei järgi neid. Tuleohutuskontrollibüroo inspektorid kontrollivad igal aastal mitmeid kodusid, kus leitakse katkiseid ahje, korstnaid ning kortermaju, mille küttesüsteemid on halvast seisukorras.

Tulekahju vältimiseks on üks väga lihtne nõuanne – ole tulega ettevaatlik! Selleks tuleb jälgida, et lahtine tuli ei oleks järelevalveta, kütteseadmed oleksid korras ja hooldatud, köetakse õigete materjalidega. On ju teada, et õnnetus ei hüüa tulles, kuid neid juhtub ka hoolikamatel. Kodus tuleks hoida käepärases kohas tulekustuti või tulekustutustekk ning loomulikult peab laes olema suitsuandur ja ahjuküttega elamutes soovitatavalt lisaks vinguandur. Varakult avastatud tulekahju on võimalik ka endal kustutada.

Inspektori tööeesmärk ei ole inimesi trahvida ja üldjuhul seda esimesel korral ei tehtagi. Tuleohutust käiakse kontrollimas ikka selleks, et inimeste kodud oleksid tuleohutud ning Eestis ei hukkaks inimesi ega saaks kahjustada nende vara. Eelneval kütteperioodil sai hooldamata ja rikkis kütteseadmetest ning tahma süttimisest alguse pea 200 eluhoone tulekahju. Ehk iga viies eluhoone tulekahju sai alguse küttesüsteemist. Tules elu kaotanud inimeste arv on aastatega vähenenud: möödunud aastal hukkus 47 inimest, sel aastal on tules hukkunud 32. Enamasti juhtuvad tuleõnnetused kütteperioodi ajal – siis on inimesed rohkem siseruumides ning kasutavad enam lahtist tuld.

Kortermajades, ridaelamutes ja mitmepereelamutes, kus on ahjuküte, tuleb kutsuda kutsetunnistusega korstnapühkija igal aastal. Korstnapühkija antud akt tuleb hoida alles järgmise akti saamiseni. Eramajades on kohustus kutsetunnistusega korstnapühkija külastus iga viie aasta tagant ja kui seda pole tehtud 1. septembri 2015 seisuga, siis on see karistatav. Muidugi ei tohiks olla see kutsumise põhjuseks ja inspektorid soovivad igal aastal ka eramajade küttesüsteemid üle vaadata oma ala professionaalil.

Miks peab olema kutsetunnistusega korstnapühkija või pottsepp? Põhjus on lihtne, kutsetunnistusega spetsialist on professionaal, kes tunneb oma tööd ja on usaldusväärne. Kui sa ei ole nõ „paberitega“ korstnapühkija tööga rahul, siis saab tema kohta esitada kutsekojale kaebuse. Seega kutsetunnistusega korstnapühkija juba reeglina lohakalt oma tööd ei tee. Oluline on märkida, et ka korstnapühkijal on kohustus teavitada Päästeametit, kui ta avastab küttesüsteemi puhastamisel tuleohutusnõude rikkumise või küttesüsteem on tuleohtlik. Seejärel tuleb inspektor, vaatab üle ja kui kütteseadme kasutamine on ohtlik, siis

peatatakse ettekirjutusega küttesüsteemi kasutamine kuni vead on parandatud.

Põhilisteks muredeks on kodudes siiski isepaigaldatud ja parandatud ahjud, pliidid, kaminad jms. Ise võib parandada vaid eramajas, järgides küttesüsteemi ehitamise nõudeid. Kortereelamutes, ridaelamutes ja mitmepereelamutes (nt paarismajas) tuleb küttesüsteemi, ahju või pliidi paigaldamine tellida kutsetunnistusega pottseppalt. See võib küll esmapilgul kallis tunduda, kuid on mitmeid näiteid selle kohta, kus esialgu võetakse odavam töömees nõ paberiteta mees, kuid hiljem tuleb ahi ümber ehitada! Markantseid näiteid on teisigi, kus kortereelamuses on paigaldatud bullerjan, mille korsten on paigaldatud ventilatsioonilõõri või seina sisse tehtud suurde auku. Suitsulõõr peab olema ehitatud kuumust kannatavast materjalist, ventilatsioonilõõrid on aga ehitatud vaid õhu liikumiseks, seal sees on tolm, mis võib süttida. Lisaks on ventilatsioonilõõrid sageli teiste korteritega ühenduses ning suits ja vingugaas võivad levida naaberkorteritesse. Nimetatud juhtudel panevad inimesed ohtu nii oma pere kui ka naabrid ja selle vältimiseks tulebki kutsetunnistusega korstnapühkijal küttesüsteemid vähemalt kord aastas üle vaadata!

Tuleohutuskontrollibüroo inspektorid soovivad kutsuda korstnapühkija, kes kontrollib üle kogu küttesüsteemi ja annab hinnangu ning vajadusel juhised küttekolde korda tegemiseks. Mõnel juhul on korstnapühkijal olemas ka pottsepa kutsetunnistus ja sama isik saab ühtlasi ahjud-pliidid korda teha. Korstnapühkija või pottsepa kutsetunnistust saab kontrollida www.kutsekoda.ee või päästeala infotelefonil 1524.

Lisame veel mõned olulised juhised, mida inspektorid tihti inimestele andma peavad!

1. Puude kuivatamise koht ei ole ahju, pliidi ega kamina juures või vastas.
2. Küttekolde ukse ees peab olema mittepõlevast materjalist plaat, et vältida põranda süttimist ahjust lendlevatest sätemetest või kuumast tuhast.
3. Tuleb olla hoolas pliidi läheduses olevate kergesti süttivate materjalidega, näiteks ära pane pliidile pajalappe ega käte rätte, ära kuivata pliidi kohal pesu.
4. Süütevedelikuga tohib tuld teha vaid grillis, sest tema süttimine toimub plahvatuslikult ja see võib süüdata seljas olevaid riideid või tekitada kergemaid põletushaavu nahale. Plahvatuse tagajärjel võib ka küttekolde katki minna.
5. Kui ostad pliidi, ahju või kamina, siis hoiu kindlasti kasutusjuhend alles. Sealt on näha kontrollimisel, kas see on õigesti paigaldatud.
6. Kui pliidiraua vahelt tuli paistab, siis tuleb uus paigaldada!

LILI LILLEPEA

Ida päästekeskuse kommunikatsioonijuht

Natalja ja Nikolai Denissenkovi kodu Vaivaras.

Jekaterina Vaisbergi ja Kaarel Tamme kodu Puhkavas.

Foto: 2x ALAR TASA

Vaivara Vallavolikogu istung 22. oktoobril

Päevakorras oli:

1. Vaivara valla 2014. aasta eelarve täitmine 30.09 seisuga.

Rahandusosakonna juhataja Aleksandr Pahhomov andis volikogule ülevaate 2014. a eelarve täitmist.

2. Vaivara valla eelarvestrateegia 2015-2018 vastuvõtmine.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu määrus nr 15.

3. Vaivara valla arengukava 2015-2020 vastuvõtmine.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu määrus nr 16.

4. Nõusoleku andmine hanke korraldamiseks.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu otsus nr 41. Anda nõusolek Vaivara Vallavalitsusele sõiduki kasutusrendile võtmiseks tähtajaga kuni 48 kuud.

Vallavalitsusel viia riigihange läbi Vaivara vallavara eeskirjas sätestatud korras ning jälgida hankijate paljususe ja eelarveliste vahendite säästliku kasutamise põhimõtet.

5. Korteriomandi omandamine.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu otsus nr 42. Esitada kohtutäituri poolt enampakkumisel oleva korteriomandi asukohaga Roheline 12-3, Sinimäe alevik, omandamiseks pakkumuse.

6. Sundvalduse seadmine Kolga tee, Laagna küla, Vaivara vallas.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu otsus nr 43.

7. Auvere külas kehtivat üldplaneeringut muutva Eesti Elektriamaa uute energiaplokkide biomassikütuse ettevalmistamise ja etteande lao maa-ala detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikule väljapanekule suunamine.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu otsus nr 44. Võtta vastu Corson OÜ poolt esitatud „Eesti Elektriamaa uute energiaplokkide biomassikütuse ettevalmistamise ja etteande lao maa-ala detailplaneering“ avalik väljapanek.

8. Vaivara vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise nõuded.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu määrus nr 17.

9. Vaivara valla valimiskomisjoni koosseisu muutmine.

Otsustati võtta vastu vallavolikogu otsus nr 45. Nimetada Vaivara valla valimiskomisjoni liikmeteks:

1. Veronika Stepanova – esimees,

2. Eret Laht – liige,

3. Marta Lambakhar – liige,

4. Helgi Kärsten – liige,

5. Kädi Koppe - asendusliige,

6. Vaike Metsatalu – asendusliige.

10. Sotsiaalkomisjoni aruanne.

Sotsiaalkomisjoni esimees Evald Teetlok andis ülevaate komisjoni tööst aasta jooksul. Komisjon on üheksa liikmeline ning toimunud on 9 koosolekut.

11. Haridus- ja noorsootöökomisjoni aruanne.

Haridus- ja noorsootöökomisjoni esimees Margit Maksimov teatas, et komisjonis on 11 liiget ning keskmiselt on koosolekul osalejate arv 8. Toimunud on 11 koosolekut.

12. Informatsioon ja muud küsimused.

Vallavanem Heiki Luts tegi lühiettekande hariduskompleksi valmimisest. Kool ei ole veel valmis, tegeletakse pisiprobleemide lahendamiseks. Otsus on, et enne ei kolita hoonesse, kui kõik on tehtud. Oktoobri lõpuga peaks hoone ehitajalt kätte saama.

Plaanis on valla korterid hinnata enne aastainventuuride tegemist, st. nii sotsiaalkorterid kui ka munitsipaalorterid.

Volikogu esimees Veikko Luhalaid andis infot lähiajal toimunud ja toimuvatest üritustest, sh. Ida-Virumaa tegevuskava töögrupi tööst ja presidendi visiidist Ida-Virumaale.

Järgmisel volikogu istungil on päevakorras kultuuri- ja spordikomisjoni ning eelarvekomisjoni aruanne. Detsembrikuu istungil revisjonikomisjoni aruanne.

Kevadiste kulupõlengute vältimiseks niida

maavaldus sügisel

Eestis on kulu põletamine aasta ringi keelatud. Ometi saab igal kevadel alguse sadu kulupõlenguid, mis põhjustavad kahju keskkonnale, hävitavad elusloodust ja vara.

Ulatusliku kulupõlengu eelduseks on niitmata hein, mis maapinna kuivades tuleohtlikuks muutub. Hooletu või tahtliku inimegevuse tagajärjel alguse saanud kulutuli võib levida mõne minutiga ja jõuda metsa või hooneteni. Kulupõlengute tagajärjel on tuleroaks langenud elumaju ning sattunud ohtu või hukkunud inimesi.

Hoidmaks ära kevadiste kulupõlengutega kaasnevat keskkonnakahju ning ohtu inimeste varale ja elule, kutsuvad päästjad maaomanikke oma valdusi juba sügisel korrastama. Sügis on hea aeg, et suve jooksul kasvanud rohi oma maavaldustel ja majaümbruses ära niita.

Maaomanik, kes sügisel oma maadelt viimase heina niidab ja maavaldused korrastab, aitab vältida tuleõnnetusi, säästab loodust ja päästeressursi.

Käesoleva aasta esimeses pooles kustutasid päästjad Virumaal kokku 784 maastikutulekahju, peale selle kolmel korral metsapõlenguid. Enim põles maastik Narva linnas (kustutati 217 korral) ja Kohtla-Järvel (kustutati 200 korral).

MERIT KALJUS,
päästeameti Ida päästeteskuse
pressiesindaja

OPERATIIVTEATED

VARGUSED

22. oktoobril varastati **Elektriijaama teel** ettevõtte territooriumilt **keevitusaparaat**. Kahju on 2580 eurot.

PÕLENGUD

20. oktoobril kell 04.55 teatati Häirekeskusele, et **Udria külas** põleb **sõiduauto**. Päästjad kustutasid põlengu kella 05.40ks. Inimesed vigastada ei saanud.

2. oktoobril kella 13.56 ja 17.21 ajal kustutasid päästjad **Olgina alevikus** Männiku tänaval põlenud rehve.

22. septembril kella 10.05 ajal teostasid päästjad järelokustutustöid **Vaivara külas**, kus 21. septembril põles **taluhuone**.

21. septembril kell 22.46 sai häirekeskus teate tulekahjust **Vaivara külas**. Päästjate sündmuskohale saabusid põles **vana puidust taluhuone** lahtise leegiga.

Sündmuskohale sõitsid päästemeeskonnad Sillamäelt, Narva-Jõesuust ja Jõhvist ning Narva operatiivkorrupidaja.

20. septembril kella 13.12 ajal kustutasid päästjad **Tõrvajõe külas kulupõlengu** 500 m² ulatuses.

LÕHKEKEHAD

Ida-Eesti pommigrupi demineerijad tegid kahjutuks:

22. oktoobril **Sinimäe alevikust** leitud kaks 50 mm miinipildujamiini ja reaktiivmürsu.

21. oktoobril **Auvere külast** metsast leitud kaks 120 mm miinipildujamiini.

19. oktoobril **Auvere küla** lähedal metsast leitud 50 mm miinipildujamiini.

12. oktoobril **Sinimäe aleviku** lähedalt leitud kakskümmend käsigranaati, neli mürsku ja kakskümmend üheksa miinipildujamiini.

11. oktoobril **Sinimäe alevikust** leitud 82 mm miinipildujamiini, neli 45 mm mürsku ja kaks käsigranaati.

6. oktoobril **Mustanina külast** leitud 155 mm mürsu.

2. oktoobril **Auvere külast** leitud kolm erineva suurusega mürsku ja neli miinipildujamiini.

Kõigist vallalehe

postitamisega seotud probleemidest palume teada anda telefonil: 506 9345; või e-posti aadressil: alar.tasa@vaivara.ee

Reis Poola ja Slovakkiasse

Möödunud suvel toimus tublide laste preemiareis Poola ja Slovakkiasse.

Reis kulges üle Baltimaade, läbi Läti ja Leedu Poola poole. Bussisõit oli pikk ning raske, aga tasus end ära. Kogu reisi vältel oli väga ilus ilm, soe ja päikeseline. Öhtuks jõudsimme Varssavi lähedal olevasse hotelli. Hommikul ärkates suundusime kohe Krakowisse ning tutvusime seal vanalinnaga, mis oli imekaunis. Vanalinnas saime käia turul, kus leidus kõike, mida hing ihaldas. Peale vanalinna imetlemist sõitsime Auschwitzi koonduslaagrisse. See on suurim natsistliku Saksamaa koonduslaager. Auschwitzi koonduslaagris hukati kuni 1,6

on tehtud soolast, mida seal kaevandati. Kaevandus oli ilus ning seal oli väga huvitav olla. Peale soolakaevandust sõitsime Slovakkiasse.

Hommikul sõitsime Slovakkia kõige mägisemasse kohta. Seal saime sõita funikulööriga kõige kõrgema mäe nõlvale. Edasi sai igauks vastavalt oma võimetele juba ise tippu ronida. Tipus oli suur rist ning sealt oli näha väga kaugale. Mäestiku kõrgeim mägi oli 2800 m kõrge. Mäe tipus oli õhk tunduvalt hõredam kui alamal.

Õhtupoolikul käisime paadisõidul mööda Vah'i jõge. Vah'i jõgi asub Poola ning Slovakkia piiril. Sõit oli vapustav, lisaks

Tutvumas Slovakkia mägedega. Foto: HEIKI LUTS

mln inimest ning neist 90% olid juudid. Meid juhutati läbi kambrite, kus elasid vangid, aga nüüd on seal eksponeeritud nende riideesemed, sööginõud ja juuksed, kes sealt laagrist enam välja ei pääsenud. Mõnes kambri olid vangide pildid nende saabumise ning surmamise ajaga.

Järgmisel päeval suundusime Krakowi kõrval olevasse linna nimega Wieliczka, kus on endine soolakaevandus, kuhu on ehitatud maaalune linnak. Seal kaevandati 700 aastat. Nüüd on seal külastajatele avatud terve kompleks, kuhu kuulub restoran, kirik-kontserdisaal, muuseum ja palju muid suurepäraseid ruume. Seda hakati ehitama 13-ndal sajandil ning lõpetati 20-ndal. Praegu võib kaevandusest osta endale suveniire, mis

kaunitele vaadetele lõbustasid paadimehed meid naljadega. Peale sõitu läksime restorani rahvustoite nautima.

Järgmisel päeval, olles tagasi Poolas, saime külastada Waweli lossi, kus olid kuningate hauakambriid. Waweli loss oli imekaunis ja park, mis oli lossi kõrval, oli võrratu. Seal saime jalutada mööda vanalinna ja täita oma kõhud maitsvate Poola roogadega. Kojusõit ei tundunud enam nii pikk ja igav, kuna tuletasime kõik koos meelde nähtut – kuuldot – kogetut. Sõit oli vapustav ning jääb kauaks meelde.

JANEK LEVANDOVSKI
VII klass

<http://album.vaivaravald.ee> >
Külaskäigud

Nüüdsest määratakse eaka inimese või lapse asukohta silmapilkselt

Novembris paiskub Eesti tehniliste seadmete turule uudistooted, mis võimaldab eaka inimese või lapse asukohta maksimaalse täpsusega määrata. Seade teavitab teid ka siis, kui teie lähedasele inimesele on vaja abi osutada.

Lola-nimeline seade on äärmiselt lihtsa välimusega – see on hädaabi kutsumise nupu, sisseehitatud GPS-i, löögianduri ja kahe-suunalise GSM-sidemega. See tähendab seda, et seadme omaniku asukohta fikseeritakse pidevalt. Kui eakal inimesel hakkab õues halb ja ta kaotab tasakaalu, siis üks anduritest fikseerib kukkumise ja kutsub automaatselt abi.

See seade on asendamatu ka siis, kui laps eksib ära või satub ohtlikusse olukorda. Ühest hädaabi kutsumise nupu vajutusest piisab, et seade saadaks signaali abikeskusesse.

Seade on ühendatud ööpäevaringselt töötava Abikeskusega. Abikeskuses on isiklikud andmed ja andurite kandjate haiguslood. Keskuses töötab kvalifitseeritud arst. Kukumise, haigushoo või võimaliku ohu korral – igas kriitilises olukorras teadustab dispetšer kliendi sugulasi. Vajaduse korral kutsub dispetšer päästeteevõrgu või politsei.

Statistika näitab, et üle kolmekümnel protsendil inimestest vanuses üle 60,

juhtuvad vähemalt üks kord aastas kukkumisega seotud õnnetused. Viiekümnel protsendil sellistest juhtumitest ei suuda kannatanu iseseisvalt abi kutsuda. Kümnel protsendil juhtumitest on kukkumise tagajärjeks luumurrud ja seitsmel protsendil juhtumitest tõsisemad siseelundkonna traumad. Uue tehnoloogia loojaid on sellise seadme valmistamise mõttele viinud ka statistika kadunud laste juhtumitest. Viis protsenti lastest vanuses 3-5 on vähemalt üks kord aastas ära kadunud. Üheksakümmend protsenti kadunud lastest leitakse 2-3. tunni jooksul, üheksa protsenti leidmiseks kulub mitu päeva ja üks protsent jääb leidmata.

Eesti turule paisatakse momentaanselt abi kutsumise teenus SimView. Faktiliselt kujuneb see Eesti vadinata turul järjekordseks läbimurdeks, kuna sarnase eesmärgiga seadmetest eristab Lolat see, et see pole ühegi teise lisaseadmega seotud (näiteks mobiiltelefon, nutitelefoni jpt) ning on võimeline töötama absoluutselt igas kohas (tänaval, linnas, linnast väljas, paksude seintega hoones jne). SimView'ga liitumine maksab 49 eurot, kuumaks on aga 19.90 eurot.

SimView

MARK PLISKO
Assistant Manager

Oktoober Vaivara ja lähiumbruse ajaloos

1. oktoobril 1909.

aastal sündis Narva lähisel laulja Voldemar Valge, kes oli kauaaegne Eesti Rahvusmeeskoori solist.

1. oktoobril 1944.

aastal taastati rongiliiklus Tallinn-Narva liinil.

2. oktoobril 1924. aastal sündis Illuka vallas tulevane põllumees ja soomepoiss Richard Lilleorg, kes 29. veebruarist 1944 on kirjas Soome armee võitlejana.

Taavettis saadud väljaõpet rakendas ta Viiburi lahel ja Vuokse jõel, kuid mitte kauaks, sest 19. augustil tuli tal ette võtta kodutee ja teenida edasi Kehra

õppelaagris (sõjavangilaagris). 1949. aastal küüditati ta Siberisse, kust vabanes 1956. aastal ja asus rahulikule autojuhi ja kaupluse laotöölise tööle.

Richard Lilleorg suri 8. juunil 1983. aastal ja on maetud Iisaku kalmistule.

11. oktoobril 1889. aastal sündis Narvas tulevane kaadrisõjaväelane Sergei Saks,

kes oli I Maailmasõja ajal Musta mere laevastiku sideohvitser. 1918. aastal määrati Ülevenemaalise Kesktäitevkomitee liikmeks ja kuulus

Mereasjade Rahvakomisariaati. Temast kujunes üks toona legendaarse Jäätetke korraldajaid ja selle eduka sooritamise eest määrati ta 1918. aastal kaheks aastaks

Kaspia flotilli juhatajaks. Seejärel toodi ta tagasi mereasjade erivolinikuks relvastuse küsimustes ja peagi määrati

Veertranspordi Peavalitsusse juhtivtöötajaks. Hoolimata heategudest Nõukogude Venemaa jaoks, sattus ta Stalini repressioonide ohvriks ja hukati 1938. aastal.

12. oktoobril 1924. aastal avati Vaivara kalmistul Voldemar Melliku (Melniku)

kujundatud Vabadussõja mälestussammas. Saaremaa dolomiidist (Melliku lemmikmaterjal) tehtud sammas kujutab isa, kes hoiab kätel surevat poega

ja sambale on raiutud 36 Vabadussõjas langenud vaivaralase nimed. Hävitati nõukogude võimu esindajate poolt 1940. aastal. Taasavamine oli 23. juunil 1991. aastal.

20. oktoobril 1949. aastal hakkas ilmuma Jõhvi Maakonna, hiljem rajooni ajaleht

„Sotsialismi Tee“, mida trükiti Narva maanteel asunud trükikojas „Jõhvitruk“ (see oli ehitatud 1943. aasta

augustitulekahjus mahapõlenud sauna müüridele). Ajalugu on kordumas - ka nüüd on maakonna ajalehe toimetus

Jõhvis tagasi.

20. oktoobril 1914. aastal sündis EELK Viru praostkonna ja EELK Narva

Aleksandri koguduse õpetaja Elmar Kull. Ta oli ka Narva-Jõesuu Niguliste koguduse õpetaja ja aktiivne tegelane

Narva-Jõesuu eestlaste seltsis „Kalju“.

Suri 4. jaanuaril 2004. aastal

22. oktoobril 1939. aastal sündis kunstnik ja kunstiovetaja Aleksander

Igonin.

24. oktoobril 1879. aastal õnnistas kohalik pastor Mäetagusel sisse parun

von Roseni surnukabeli ja sinna samal ajal maetud Konstantin Roseni ainsa poja

Otto Fabian Woldemari (sündinud 29. augustil 1869. aastal) surnukeha.

30. oktoobril 1804. aastal õnnistati sisse Toila Elementaarkooli uus hoone.

Sir ARTHUR

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

SERGEI ROZENBUŠ

REIN KUTSAR

SÜGAV KAASTUNNE OMASTELE